

MITT IRVANA

Del 2: Vägspärrar, vevstakar och skitiga utedass i Nepal

Känslan kommer krypande. Nånting är oroväckande fel. Det är plötsligt nästan öde även på de stora vägarna. Inga dieselrykande lastbilar eller bussar, inga traktorer eller vedlass som fyller upp vägbanorna. Däremot vägspärrar med militärkontroller i början och slutet på varje liten by.

■ TEXT ELVING SOLLI ■ BILD ELVING SOLLI & DELTAGARNA

Det visar sig att vi hamnat mitt i den nepalesiska inrikespolitiken. Det har utlysts en Banda som motsvarar en generalstrejk, men som i våra ögon mer liknar en helgdag då alla är ute och cyklar eller promenerar för att se om det är något spännande på gång. För att undvika bråk har militären förbjudit all motortrafik, och det är vägspärrar in och ut ur alla byar. Vi turister är tydligen nästan undantagna, men inte utan diskussion, och vi får bara åka småvägar vilket vi i och för sig uppskattar. Alla bensin-

mackar är stängda, och oron för soppatorsk ökar stadigt. Vår fantastiske guide Ramesh lyckas så småningom ordna militäreskort av två beväpnade jeepar rakt genom alla vägspärrar och dessutom ordna så att de öppnar en stängd bensinmack bara för oss. Det samlas snabbt en större klunga som vill tanka sina moppar, men där tar det stopp. Vi lotsas därefter snabbt och i kolonn som statsöverhuvuden genom byar och städer.

På väg upp mot bergen igen börjar Stigs oljerykande gamla Enfield 500 knacka oroväck-

ande. När en Enfield knackar så oroväckande att det vanliga slamret inte hörs är det inga vanliga småfel. Efter en rejäl djupdykning i Enfieldmotorn konstaterar vår alltid lika glada mekaniker Anup att det inte är kamaxlarna, kopplingen eller primärdrivningen. Det guldglimmande han hittat i oljehinken är resterna av vevstakslagret. Efter att Anup konstaterat att han inte har något nytt lager i verktygsväskan silar han den gamla oljan i en skitig handduk, håller tillbaka den i motorn, fyller på en skvätt färsk olja och lovar att hojen fungerar minst 20 mil till.

Den är bara lite mer högljudd än vanligt, men sådant hjälper ju hörselproppar mot. I morgon skall Stig få köra en tystare hoj.

Vi bor under resten av veckorna betydligt bättre än första natten. Allt från fina men ganska enkla hotell till välskötta semesterbyar med bambufasad och fina rum.

På eftermiddagen kommer vi till Srinagar där vi åter bor på några tusen meters höjd. Jag får rummet högst upp på femte våningen, och efter att ha släpat packningen upp dit njuter jag av den milsvida utsikten.

Eftersom det verkar vara någon sorts marknad på stan kan jag inte låta bli att dra ner dit på Enfielden. Jag proväter några besynnerliga maträtter, kollar in folkmyllret och bara sitter och njuter av folklivet runt mig. Det känns till och med lyxigare än att sitta på en uteservering i Paris och sippa rödvin och röka Gauloises.

FOSTRANDE HYGIENKULTUR

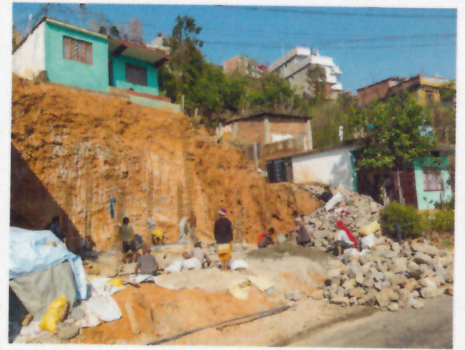
I en liten stad i bergstrakterna åter vi lunch på på en uterestaurang med massor av färg-

glada rätter. Allt ser mycket inbjudande ut och vi njuter verkligen av måltiden. När jag behöver uträtta ett toalettbesök pekar de bakåt, och neråt i byggnaden, och neråt, och neråt och jag kommer allt längre ner i något som liknar Roms oupplysta katakomber. För varje steg nerför sitter det några nepaleser och tillreder mat i de mest underliga fat och burkar. Det är både mörkt och skumt och skitigt samt blött på golvet och spindelväven hänger både här och där. Till slut når jag botten och där får jag chansen att komma in på en välanvänd "toalett" där man får stå på huk och göra sina behov över ett hål i golvet. Dessutom bör man akta sig för att komma åt väggarna, för då är nog kläderna förstörda för alltid. Hygienen är ändå väl tillgodosedd enligt nepalesisk standard. Här behövs varken toalettpapper eller toalettborste. Det står en hink på golvet med begagnat vatten som man kan tvätta sig i stjärten med. En fostrande upplevelse för oss som gnäller om någon glömt att fälla upp eller ner toalettringen efter sig här hemma.

Vandringsmän, volontärer och äventyrare från hela världen verkar ha samlats i staden Pukhara där forsränning, skärmflygning, vandring, ridning och jeeputflyk-

En fostrande upplevelse för oss som gnäller om någon glömt att fälla upp eller ner toalettringen efter sig här hemma

ter ser ut att vara den viktigaste näringsverksamheten. Dessutom erbjuds en massa möjliga och omöjliga avarter av upplevelser som vi inte ens skulle drömma om här hemma. Ebba passar på att flyga tandemskärmflyg. En underbar upplevelse var betyget. Vi andra tog hojarna upp till uthoppsplatsen, men fegade ur och körde för säkerhets skull hoj ner igen.

Enfield Heaven skulle kunna vara alla Enfieldars sälla jaktmarker, men visar sig vara ett häftigt fik med hela inredningen gjord av återvunna gamla bil- och MC-delar och med skitig säckväv i taket. Kunderna är allt från gamla hippies till unga volontärer som gästarbetar åt någon hjälporganisation.

Nu när Stig fått en Enfield i nyskick (näja) äventyrar han den snabbt genom att ge sig ut på en av de långa hängbroarna som endast är gjorda för gångtrafik.

-Det är ungefär som att köra häst säger Stig efteråt. Ett mjukt tag i tömmarna och blicken långt fram så fixar hästen det bäst utan inblandning. Stigs Enfield törs inte annat än hålla med, och de klarar sig oskadda tillbaka. Stig litade nog på att han skulle få en ny hoj igen om något gick snett.

Per, Ebba och jag drog på en egen upptäckstur upp i bergen norr om Nowakot. Vi hamnade på allt mindre vägar, genom små byar och risfält.

Plötsligt började min Enfield kännas osäker på fotfästet, och det visade sig att jag lyckats fånga en spik. När jag försiktigt slingrar mig neröver mot sista byn kommer

det genast en hjälpsam kille och frågar om jag behöver hjälp.

Han lotsar oss ner till en liten stängd uteservering där han ordnar fram fika åt oss medan hans kompis kommer med stora verktygslådan och en ny slang. Barfota trampar han loss och delvis på däckets som om han aldrig gjort något annat i hela sitt liv. Med ett rundjärn vrider han på resten och pumpar med en urmodig men välfungerande antikvit. Han studsar hjulet mot marken och nickar förnumstigt till tecken på att luft-

trycket är absolut perfekt. Vi utbyter både mailadresser och facebook-länkar innan vi 60 kronor fattigare och en upplevelse rikare kan rulla vidare. Som vanligt blir folk allt vänligare och hjälpsammare ju längre ut på landet man kommer. Vi enades om att han skulle behålla den gamla slangen, och jag fick hans mobilnummer ifall vi skulle behöva en nylappad slang på någon kommande resa. Dessutom hade han kompisar som kunde fixa allt vi behövde, från guidning till bergsbestigning. Det var bara att säga till.

-Only for you my friend.

De avslutande dagarna spenderade vi i Katmandu. Självd drog jag till Katmandu Guesthouse för att se minnesplattan efter The Beatles, och för att handla kläder, skor och souvenirer på marknaden Tamel. En sjudande marknad med affärer som säljer allt från meterlånga militärknivar till äkta imiterade originalkopior av mer eller mindre kända friluftskläder. Priserna är runt en tiondel av vad originalprylarna kostar, tyvärr står oftast kvaliteten i relation till priset. **MC**

VARFÖR VI ÅKTE DIT

Vi inledde hela resan i Nepal med ett besök på ett härbärge för fattiga och sjuka nepaleser där BAS har haft 25 platser med allt från CP-skadade barn till benbrott och cancerfall. Vi fick även göra ett besök på bygget av BAS nya härbärge som vi hjälper till att samla in pengar till. Med 50 vårdplatser kommer Rita och Ramesh Kahrel med hjälp av volontärer att kunna hjälpa ännu fler sjuka människor.

HUR DET GICK TILL

Vi hade en kul och spännande resa där ingen dag var den andra lik. Något som gjorde den speciell var att hela överskottet gick till hjälpverksamheten i Nepal, och inte till någon girig reseförsäljare. Det fanns två syften med resan. Vi skulle ut och ha kul på höj i Nepal, och överskottet från resan skulle skänkas till BAS.

Tiden i Nepal är tolv dagar, men eftersom resan dit och hem sker i egen regi går det utmärkt att förlänga vistelsen.

Vi körde cirka 100 mil på tio dagar. Hyran av varsin Enfield motorcykel, del i dubbelrum på hotell, frukost och middagar, föl-

jebil för bagage, svensk färdledare på MC, engelsktalande nepalesisk guide och mekaniker ingick i de 12000 kronor vi betalade. Flygresan kostar därutöver cirka 8000 kronor. Vi kunde tillsammans tack vare reseledaren Björns initiativ lämna ett bidrag på 45000 kronor till BAS verksamhet när vi åkte hem.

INFORMATION OM BAS

BAS är en liten ideell gräsrotsorganisation som är politiskt och religiöst obunden. År 2001 grundades BAS i Nepal av nepalesiskan Rita Kahrel. Rita valde namnet Brahmasthani Awareness Society – BAS. Brahmasthani är namnet på ett buddistiskt tempel i Ritans hemby i södra Nepal. Vidare är BAS ett nepalesiskt ord som betyder härbärge. Sedan 2009 drivs BAS in Sweden till förmån för BAS i Nepal, och stödjer BAS arbete i Nepal såväl ekonomiskt som genom volontärarbete på plats i Kathmandu. Genom ideella insatser från samtliga medverkande och en minimal administration, säkras att alla bidrag går dit där de behövs som mest. Vill du ha mer information hittar du den på www.basinsweden.org

RITA KAHREL

Historien om BAS börjar egentligen redan 1974, då Rita Kahrel föddes i en by i södra Nepals djungel. Sedan barnsben har Rita i sin far och mors anda alltid hjälpt sina medmänniskor i nöd. Hon tog med sig mat hemifrån till de klasskamrater som inte hade med sig egen lunchlåda och hon gav bort sin mors saris till hemlösa kvinnor i byn. När Rita tillsammans med sin man, Ramesh Kahrel, för femton år sedan flyttade till Kathmandu såg hon ett stort behov av hjälp hos fattiga och sjuka nepaleser som aldrig fann vägen genom det snåriga sjukvårdssystemet – istället hamnade de på gatan, ensamma, utfattiga och lämnade åt sitt öde. Rita bestämde sig för att göra något åt saken och började hjälpa... Några år senare fann Rita Kahrel och volontären Maria Leiner varandra och BAS blev även en svensk angelägenhet. Tack vare engagerade svenska volontärer på plats i Nepal och stöttande BAS-faddrar och volontärer i Sverige kan vi tillsammans stödja och bidra till samhällsbyggandet i Nepal.

BAS verkar som samhällsbyggare i Nepal och hjälper behövande nepaleser att uppfylla sina mest grundläggande behov såsom vård och utbildning. Genom samhällsinformation vid sjukhusen, hälsoprojekt ute på landsbygden och verksamheten vid BAS härbärge i Kathmandu möter man de fattigaste och mest sårbara människorna i det Nepalesiska samhället – sjuka och hemlösa, barn med funktionsnedsättningar, ensamstående mödrar och äldre utan familj.

Här är stommen till BAS nya härbärge i Katmandu. Här skall upp till 50 sjuka nepaleser kunna vistas samtidigt. Bygget beräknas inflyttningsbart under 2013, även om en del blir kvar att göra. Längst till vänster ser vi Maria och Rita.

